

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 138/2023-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, Štúrova 13, Nitra, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Jánský, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Obdo 8/2022 z 31. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka (do 12. decembra 2022 vystupujúca pod obchodným menom [REDACTED] – [REDACTED], pozn.) sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Obdo 8/2022 z 31. marca 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) vydal 13. decembra 2016 v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cb 277/2015 rozsudok pre zmeškanie (ďalej aj „rozsudok pre zmeškanie“).

3. Na základe podania žalobkyne, a to obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“), okresný súd prvým výrokom uznesenia č. k. 16 Cb 277/2015 z 8. marca 2019 (ďalej aj „opravné uznesenie“) opravil identifikačné číslo sťažovateľky v záhlaví rozsudku pre zmeškanie a druhým výrokom opravil

toto identifikačné číslo aj v záhlaví uznesení okresného súdu č. k. 16 Cb 277/2015 z 5. októbra 2015, 22. apríla 2016, zo 7. septembra 2016, z 2. mája 2017 a 20. septembra 2018. Podľa okresného súdu malo ísť o zrejmu nesprávnosť, ktorá mohla byť dôsledkom okamžitého zlyhania duševnej alebo mechanickej činnosti súdu, a teda išlo o chybu v písaní v zmysle § 224 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), ktorú bolo potrebné opraviť.

4. Proti prvému výroku opravného uznesenia podala sťažovateľka odvolanie, ktoré odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. a), b) a d) CSP. Namietala, že napadnuté uznesenie je nezákonné, odporujúce základným zásadám a princípom Civilného sporového poriadku a civilného sporového konania, resp. odporujúce rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít. Namietala, že oprava nulitného súdneho rozhodnutia po viac ako dvoch rokoch od jeho vydania s odôvodnením, že k oprave identifikačného čísla sťažovateľky malo dôjsť z dôvodu zrejmej nesprávnosti spočívajúcej v označení sťažovateľky, je neprípustná, nie je ani odôvodnená a je priamo odporujúca Civilnému sporovému poriadku. O odvolaní sťažovateľky rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 21 Cob 85/2019 z 26. mája 2020 tak, že opravné uznesenie okresného súdu v jeho napadnutej časti potvrdil z dôvodu, že odvolanie sťažovateľky nie je dôvodné.

5. Proti rozsudku pre zmeškanie č. k. 16 Cb 277/2015 z 13. decembra 2016 v znení jeho opravného uznesenia č. k. 16 Cb 277/2015 z 8. marca 2019 podala sťažovateľka 11. augusta 2020 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 31 Cob 88/2020 z 27. apríla 2021 tak, že odvolanie odmietol ako oneskorene podané a žalobkyni nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Sťažovateľka podala proti uzneseniu krajského súdu č. k. 31 Cob 88/2020 z 27. apríla 2021 dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol a žalobkyni nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta ústavne nesúladný výklad aplikovanej právnej normy. Konkrétne ide o ustanovenia a) § 224 CSP, ktoré sa podľa názoru sťažovateľky týka výlučne činnosti súdu a nemožno prostredníctvom neho opravovať chyby sporovej strany; b) § 362 CSP, v zmysle ktorého nemôže obstať tvrdenie, že sa lehota na podanie odvolania viaže na okamih doručenia rozhodnutia, a nie na okamih právoplatnosti rozhodnutia s poukazom na § 367 ods. 1 CSP, v dôsledku čoho neobstojí ani vyhodnotenie odvolania ako podaného oneskorene a, c) § 161 CSP a § 43 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), keďže žaloba trpela vadou, ktorá bránila pokračovať v konaní, v dôsledku čoho bolo vylúčené vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (krajský súd nepostupoval pri vydaní uznesenia č. k. 21 Cob 85/2019-172 z 26. mája 2020 v súlade s § 43 OSP), s čím sa najvyšší súd nevysporiadal napriek výslovným námietkam.

8. Sťažovateľka namieta formalistický a arbitrárny postup a rozhodnutie všeobecných súdov, ktoré ju znevýhodňujú oproti žalobkyni, čo podľa nej predstavuje ústavne neakceptovateľný exces majúci za následok porušenie namietaných práv. Argumentuje nedostatočným a nesprávnym odôvodnením namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu a uznesenia krajského súdu č. k. 31 Cob 88/2020 z 27. apríla 2021, ktoré prechádzalo jeho vydaniu. Je toho názoru, že od počiatku neboli splnené

všeobecné procesné podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, keďže žaloba smerovala proti neexistujúcemu subjektu (opravným uznesením došlo k oprave číslice v identifikačnom čísle sťažovateľky).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces napadnutým uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky z dôvodu ústavne neakceptovateľného výkladu aplikovaných právnych noriem – § 43 OSP, § 224 CSP a § 362 CSP. Sťažovateľka namieta nesprávne, nedostatočné a arbitrárne rozhodovanie všeobecných súdov v jej veci.

10. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhadu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (m. m. II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. IV. ÚS 195/07) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne. Tieto závery možno obdobne vzťahovať aj na čl. 36 ods. 1 listiny.

11. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. septembra 2020 v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. I. ÚS 4/2021 domáhala vyslovenia porušenia rovnakých práv (ako sa domáha v tejto ústavnej sťažnosti, pozn.) uznesením krajského súdu č. k. 21 Cob 85/2019 z 26. mája 2020, ktorým bolo potvrdené opravné uznesenie okresného súdu. Ústavný súd o nej rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 4/2021-51 z 19. januára 2021 tak, že ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú. Odlišnosť ústavných sťažností spočíva v tom, že sťažovateľka v predchádzajúcej ústavnej sťažnosti namietala porušenie jej práv iným rozhodnutím, t. j. uznesením krajského súdu č. k. 21 Cob 85/2019 z 26. mája 2020. Sťažovateľka v nej však uplatnila niektoré z námietok, ktoré prezentuje aj v aktuálnej ústavnej sťažnosti.

12. Obdobnosť námietok uplatnených sťažovateľkou v oboch ústavných sťažnostiach identifikoval ústavný súd v tvrdeniach o ústavne nekonformnom aplikovaní § 43 OSP a § 224 CSP. Je potrebné uviesť, že na tieto námietky, ktoré sťažovateľka vo svojej podstate opakuje aj v aktuálnej ústavnej sťažnosti (so záverom o porušení jej práv iným rozhodnutím, t. j. napadnutým uznesením najvyššieho súdu, pozn.), jej ústavný súd už poskytol explicitnú odpoveď (bod 24 až 26 a bod 28 uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 4/2021-51 z 19. januára 2021), keď jej podrobne vysvetlil, z akých dôvodov neboli závery krajského súdu svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývala z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (Civilného sporového poriadku), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Predmetné závery ústavného súdu sú naďalej platné. Keďže obsah dotknutého uznesenia ústavného súdu je sťažovateľke dobre známy (bolo jej riadne doručené, pozn.), ústavný súd nepovažoval za potrebné ho celkovo opätovne citovať. Ústavný súd ale poukazuje na jeho časť, v ktorej uviedol, že vydaním opravného uznesenia okresného súdu išlo len o opravu zrejmej nesprávnosti. Ústavný

súd konštatoval, že krajský súd, ktorý potvrdil opravné uznesenie okresného súdu, nepostupoval arbitrárne, ale využil zákonom vymedzený priestor zakotvený v § 224 CSP (Opraviť tak možno ktorúkoľvek časť rozhodnutia kedykoľvek, teda aj po právoplatnosti rozsudku). Poukázal tiež na to, že účelom zakotvenia daného ustanovenia bolo napravenie pochybení, ktorých sa dopustil súd pri písomnom vyhotovovaní rozhodnutia. Uviedol, že obmedzením vo vyhotovení novej opravy je skutočnosť, že súd takýmto spôsobom nemôže opraviť vecnú vadu žaloby ani taký nedostatok podania sporovej strany, ktorý spôsobuje nesprávnosť samotnej podstaty rozsudku. Sumarizoval, že keďže v danom spore nebola pochybnosť, kto je označený za žalovanú, nemohol byť daný nedostatok považovaný za natoľko závažný, že by spôsobil nulitu rozsudku pre zmeškanie tak, ako to predostierala sťažovateľka. Ústavný súd dopĺňa, že argumentácia sťažovateľky uplatnená v aktuálnej ústavnej sťažnosti je obdobná ako tá, ktorú už predostrela v predchádzajúcej ústavnej sťažnosti, avšak aktuálne ju rozvinula (čo sa týka ústavnoprávnej argumentácie) minimálnym spôsobom. V dôsledku uvedeného ústavný súd zvolil spôsob vysporiadania sa s ňou tak, ako je uvedené v tomto bode tohto uznesenia. Vzhľadom na závery uvádzané v tomto uznesení nemožno prisvedčiť ani námietke sťažovateľky o nesprávnej aplikácii § 161 CSP.

13. Sťažovateľka namieta aj ústavne nekonformnú aplikáciu § 362 ods. 1 CSP druhej vety. S poukazom na § 367 ods. 1 CSP podľa jej názoru nemôže obstáť tvrdenie, že lehota na podanie odvolania sa viaže na okamih doručenia rozhodnutia, a nie na okamih právoplatnosti rozhodnutia. V tomto kontexte uviedla: „*Neobstojí pritom odôvodnenie oneskorene podaného odvolania, s poukazom na to, že ak podľa ustanovenia § 362 ods. 1 a 3 C.s.p. sa lehota na podanie odvolania viaže výlučne na okamih doručenia rozhodnutia a nie na okamih právoplatnosti rozhodnutia, ak podľa ustanovenia § 367 ods. 1 C:s.p. ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.*“

14. Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôrazňuje, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu. Je úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (m. m. I. ÚS 214/09).

15. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ako aj uznesením krajského súdu č. k. 31 Cob 88/2020 z 27. apríla 2021, ktoré tvoria z hľadiska predmetu konania jeden celok, pričom konštatuje, že odôvodnenie namietaného rozhodnutia nie je ani formalistické a ani svojvoľné. Naopak, je presvedčivé a obsahuje zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

16. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. V zmysle tohto zákonného ustanovenia najvyšší súd zhrnul, že lehota na podanie odvolania sa viaže výlučne na okamih doručenia opravného uznesenia, nie na okamih právoplatnosti rozhodnutia o ňom (ako to uviedla sťažovateľka, pozn.). Najvyšší súd teda s poukazom na konkrétne dátumy (18. marca 2019, keď jej bolo doručené opravné uznesenie, a 11. augusta 2020, keď bolo podané odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie v znení opravného uznesenia, pozn.) jasne vyjadril názor o správnom posúdení podaného odvolania krajským súdom, ktorý ho vyhodnotil ako oneskorené. Zároveň

dodal, že lehota na podanie odvolania proti rozsudku pre zmeškanie začala plynúť sťažovateľke opätovne len v časti vykonanej opravy, ktorou bolo opravené záhlavie rozsudku pre zmeškanie. Keďže sťažovateľka odvolaním namietla samotný výrok rozsudku pre zmeškanie, v tejto časti nedošlo k opätovnému plynutiu odvolacej lehoty, ale ostala zachovaná pôvodná lehota (bod 20 uznesenia krajského súdu č. k. 31 Cob 88/2020 z 27. apríla 2021). Z napadnutého rozhodnutia je teda zrejmé, že najvyšší súd, ako aj krajský súd (v uznesení krajského súdu č. k. 31 Cob 88/2020 z 27. apríla 2021) sa namietanou skutočnosťou o plynutí lehoty na podanie odvolania riadne zaoberali a ich závery rozhodne nemožno považovať za zjavne neodôvodnené. Ústavný súd konkrétne poukazuje na vyčerpávajúcu argumentáciu krajského súdu v rozsahu bodov 12 až 17, 20 a 21 jeho uznesenia č. k. 31 Cob 88/2020 z 27. apríla 2021, v ktorých (okrem iného, pozn.) vyslovil, že opravným uznesením nedošlo k zmene žalovaného subjektu, resp. k zmene z neexistujúceho subjektu na existujúci subjekt, ako to tvrdila sťažovateľka, a jej odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie nebolo podané včas, teda v lehote 3 mesiacov (v dôsledku pochybenia v časti poučenia všeobecného súdu, pozn.) od doručenia opravného uznesenia 18. marca 2019, t. j. najneskôr do dňa 18. júna 2019, ale bolo podané až 11. augusta 2020, teda bolo podané oneskorene po uplynutí lehoty na podanie odvolania podľa § 362 ods. 1 druhej vety CSP v spojení s § 362 ods. 3 CSP. Ústavný súd sumarizuje, že pokiaľ ide o aplikáciu druhej vety § 362 ods. 1 CSP, je zrejmé, že Civilný sporový poriadok počíta s tým, že lehota na podanie odvolania plynie znovu, a to od doručenia opravného uznesenia a len v rozsahu vykonanej opravy, v dôsledku čoho z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušného ustanovenia Civilného sporového poriadku, ktorá by bola popretím jeho podstaty a zmyslu.

17. Pokiaľ sťažovateľka namietala celkové nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, okrem už uvedených skutočností ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru o tom, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (stranami) konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Zároveň je potrebné uviesť, že sťažovateľka skôr polemizuje so závermi rozhodnutí všeobecných súdov, čomu zodpovedá aj jej argumentácia zameraná na skutkový stav a opakovanie skutočností, na ktoré jej ústavný súd už raz poskytol odpoveď (I. ÚS 4/2021). Ústavný súd pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07, III. ÚS 147/2016), k čomu podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach predbežne prerokovanej veci nedošlo. V nadväznosti na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu